

Jaarverslag 2025

Stichting IJstijdenmuseum
Buitenpost

'Musea worden gedragen door de
gemeenschap
waarin zij functioneren.
Daarvoor is een wisselwerking nodig.

Op dit moment tellen vooral de cijfers.
Maar bestaansrecht kan niet alleen aan omzet en
bezoekcijfers worden ontleend.
Er zijn andere, essentiële waarden, zoals de
bijdrage aan onderwijs en welzijn, aan
kennisontwikkeling en -distributie, aan
innovatie en creativiteit,
aan dorpspromotie of economie. (...)

De overheid zou die brede maatschappelijke betekenis
van het museum centraal
moeten stellen en niet alleen moeten oordelen met
een financieel-economische meetlat.'

Musea moeten naar hun omgeving luisteren, en de
omgeving moet aangeven
wat ze van musea verwacht. (...)

Uit: Musea voor mensen, C. Bunnik e.a.

Inhoud

Gegevens instelling

Inleiding

Activiteiten

- *Rondleidingen*
- *Bodenvondstendag 2025*
- *Determinatie*
- *Presentatie op markten*

Public Relations

- *Website*
- *Folder*
- *Facebookpagina*
- *Etalage*
- *Binnenstebuitenpost*

Interne organisatie

- *Bestuurssamenstelling*

Bestuursactiviteiten

- *Bestuursvergaderingen*
- *Geregistreerd museum*
- *Verzekering*

- *Recht van opstal*

Vrijwilligers

- *Algemeen*
- *Lief en leed*
- *Registratie- en determinatieproject*
- *Winkel*
- *Vrijwilligersuitje*
- *Onderhoud*
- *Vrijwilligersbijeenkomst*

Financiën

- *Bezoekersaantallen*

Externe contacten

Gegevens instelling

Naam: IJstijdenmuseum
Adres: Schoolstraat 29 c
Postcode/plaats: 9285 NE Buitenpost

Vorm instelling: Stichting

Aard instelling:	Cultureel
Opgericht:	7 januari 2004
Opening voor publiek:	1 juli 2006
E-mailadres:	info@ijstijdenmuseum.nl
Website:	www.ijstijdenmuseum.nl
Bankrekening:	NL14RABO036 30 37 241
BSN/RSIN/fiscaal	816177673

Inleiding

Met dit jaarverslag willen wij u inzicht geven in de activiteiten van de Stichting IJstijdenmuseum Buitenpost.

Gelet op wat ook in 2025 weer aan activiteiten is ontplooid, zien we de toekomst weer met vertrouwen tegemoet.

Homme Biemold

Activiteiten

Rondleidingen

Er zijn in 2025 twee rondleidingen gegeven, aan een familie en aan een groep leerlingen uit het voortgezet onderwijs. Basisscholen lieten dit jaar verstek gaan, terwijl via de sites van het IJstijdenmuseum en de Kruidhof aan deze mogelijkheid ruimschoots aandacht is besteed. Ook door Cultuurcentrum De Wâldsang wordt de mogelijkheid van een rondleiding aangeboden aan basisscholen in de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel.

Bodemvondstendag 2025

Zaterdag 17 juni heeft het IJstijdenmuseum in samenwerking met De Kruidhof tijdens de nationale Archeologische Dagen opnieuw de jaarlijkse Bodemvondstendag georganiseerd. In PR van deze dag werd potentiële bezoeker gewezen op de mogelijkheid om eigen vondsten te laten beoordelen door diverse deskundigen. Van deze mogelijkheid werd ruimschoots gebruik gemaakt.

Er was een groot aantal (13) stands van detectoramateurs en verzamelaars, die hun bijzondere of interessante vondsten presenteerden. Er werden 158 volwassen bezoekers en 20 kinderen geteld. De animo voor de goudzoekactie in het zand van de speeltuin, speciaal voor kinderen, trok weinig animo. Mogelijk te wijten aan het (te) warme weer. Er was een gezellige nazit met de vrijwilligers en een aantal deelnemers. Financieel kan de Bodemvondstendag niet of nauwelijks uit. Niettemin weer een geslaagde dag.

Determinatie

De determinatieochtenden zijn sinds de coronatijd niet meer georganiseerd. Ook in 2025 niet. Onze deskundigen Klaas de Haan en Jan Hagens konden in 2025 om gezondheidsredenen hier geen invulling meer aan geven. Wel hebben met regelmaat mensen op onze vrijwilligersochtend vondsten ingebracht om te beoordelen. Ook bij onze stands op de diverse markten kon men daarvoor terecht. Ook van de mogelijkheid om via mailberichten, al dan niet met fotomateriaal, objecten aan ons voor te leggen werd regelmatig gebruik gemaakt.

Presentatie op markten

In 2025 heeft het IJstijdenmuseum met een kraam gestaan op onze Bodemvondstendag, de viering van de herinrichting van de Kerkstraat, de Voorjaarsmarkt, de Natuurmarkt, en de Oogstdag. De laatste drie activiteiten van en op De Kruidhof.

Public Relations

Website

De website is geactualiseerd en de afstemming met de website van De Kruidhof is verbeterd. In algemene zin is voor diverse activiteiten van het IJstijdenmuseum en De Kruidhof wederzijds PR gevoerd en op elkaar afgestemd.

Folder

De verspreiding van de folder van het ijstijdenmuseum aan alle recreatieve locaties in deze regio is in eigen beheer uitgevoerd.

Facebookpagina

In het verlengde van onze website heeft het museum een eigen facebookpagina met ruim 1000 volgers. Deze facebookpagina wordt verzorgd door vrijwilliger Oentje de Haan.

Etalage

Op verzoek van de winkeliersvereniging Buitenpost is najaar 2025 een leegstaande etalage in de Kerkstraat ingericht met schilderijen van de mammoetjacht en andere aan het museum gerelateerde objecten. Enerzijds PR voor ons museum, anderzijds belangrijk voor de verbinding van ons museum met Buitenpost.

Binnenstebuitenpost

In de Binnenstebuitenpost, de gerenommeerde dorpskrant van Buitenpost, werden door ons regelmatig artikelen geplaatst waarin aandacht werd gevraagd voor activiteiten van het IJstijdenmuseum en waarin ook verslag is gedaan van deze activiteiten.

Interne organisatie

Bestuurssamenstelling

Homme Biemold, voorzitter

Jaring Roosma, algemeen bestuurslid

Ondersteuning bestuur

Wieger Vellinga, waarnemend penningmeester/secretaris

Harry Luiken, adviseur

Conservator

Jan Hagens Conservator

Bestuursactiviteiten

Bestuursvergaderingen

Het bestuur is in 2025 tenminste maandelijks bij elkaar geweest. Aan de hand van een agenda werden diverse items besproken en genotuleerd. In hierna te noemen onderwerpen is veel tijd en energie gestoken.

Geregistreerd museum

Het IJstijdenmuseum is al sinds jaar en dag een geregistreerd museum. Om als museum geregistreerd te zijn in het Museumregister Nederland moet aan bepaalde kwaliteitseisen worden voldaan en moet over die kwaliteitseisen op gezette tijden verantwoording worden afgelegd. In 2023 is daarvoor een herijkingsproces in gang gezet. Over de wijze van verantwoording is langdurig discussie gevoerd met het Museumregister. Hoewel de werkwijze van IJstijdenmuseum niet is veranderd moet een klein museum als het IJstijdenmuseum qua verantwoording aan dezelfde eisen voldoen als grote museums. Dat hebben wij niet kunnen waarmaken en daarom heeft het Museumregister per 3 april 2025 besloten om ons museum niet meer aan te merken als geregistreerd museum. Het bestuur gaat zich nu beraden of het zinvol is om opnieuw het registratieproces in te gaan.

Verzekering

De Stichting IJstijdenmuseum is als eigenaar verzekerd voor schade aan het gebouw (de opstal), de inventaris, inclusief alle objecten en artefacten en ook voor de bij ons in bruikleen gegeven objecten. Daarbij is de stichting ook verzekerd tegen bedrijfsaansprakelijkheid en bestuursaansprakelijkheid. Met name door de stijging van de waarde van het museumgebouw zijn de kosten van de verzekeringspremie inmiddels gestegen tot bijna 30% van de totale omzet van het museum. Het bestuur heeft ook in 2025 meerdere pogingen ondernomen om de verzekeringskosten terug te brengen naar een aanvaardbaar niveau en daarbij ook geprobeerd om de verzekering elders onder te brengen. Voor een beperkt deel lijken deze pogingen succes te hebben.

Recht van opstal

De gemeente is eigenaar van de grond waarop het museum staat. Het museum heeft indertijd voor het museumgebouw recht van opstal verkregen voor de duur van 10 jaar. Verlenging van het recht van opstal was daarom nodig. Na contacten met notariskantoor Sekuer en de gemeente is besloten in een overleg medio 2025 tussen de gemeente en het museum tot bestendiging van de huidige situatie met betrekking tot het recht van opstal.

Vrijwilligers

Algemeen

In 2025 telde het museum inclusief het bestuur 17 vrijwilligers. Vanaf medio 2025 heeft Chiem Jongema in het kader van een reïntegratieproces de groep vrijwilligers tijdelijk versterkt.

In de wintermaanden is er volop gelegenheid om orde op zaken te stellen en het museum gereed te maken voor het nieuwe seizoen. Het museum drijft op een groep trouwe vrijwilligers. Deze kwam elke dinsdagmorgen samen met leden van het bestuur naar het museum om allerlei klussen te doen. Herstelwerkzaamheden en onderhoud, secretariaatswerk, vitrines en museum schoonmaken, vitrines opnieuw inrichten, (her)inrichten en onderhoud depot. Ook buiten het winterseizoen gaan de meeste werkzaamheden gewoon door zonder bezoekers daarbij te storen.

Lief en leed

De gemiddelde leeftijd van onze vrijwilligers ligt ruim boven de 70. Dat brengt met zich mee dat zich regelmatig bij diverse vrijwilligers gezondheidsproblemen voordoen. Sommige projecten moeten daarom anders worden georganiseerd of op een later moment worden ingepland. Dit geldt bijvoorbeeld voor het tijdlijnproject. Dit project wil een beeldende tijdlijn "Prehistorie – Heden" realiseren langs een hoofdpad van De Kruidhof. De plannen zijn al ver gevorderd.

Hoe dan ook is er altijd onderlinge aandacht voor ieders wel en wee.

Registratie- en determinatieproject

Bij het herijkingsproces in het kader van de registratie in het museumregister is gebleken dat het actualiseren van de registratie van al onze artefacten en objecten een belangrijke opgave was. In 2023 is een werkgroep begonnen met dit proces en is (opnieuw) elk object/artefact geregistreerd in een database. Een werkgroep heeft zich elke beschikbare donderdagmiddag met deze taak beziggehouden. Dit project bevindt zich nu in de afrondende fase.

Winkel

De gezamenlijke winkel van De Kruidhof en het IJstijdenmuseum wordt voor het museumgedeelte met de eigen artikelen bevoorrad, gepresenteerd en geprijsd door vrijwilligers van het IJstijdenmuseum. De inkomsten van de verkoop van de museumartikelen komen ten goede aan het IJstijdenmuseum. 2025 was voor wat betreft de winkelverkoop een topjaar voor het museum.

Vrijwilligersuitje

Elk jaar organiseert het museum een uitje voor haar vrijwilligers. Meestal naar een collegamuseum, ter lering en vermaak. Dit jaar ging op 21 oktober de reis naar het Wierdenmuseum in Ezinge met aansluitend een lunch in een uitspanning bij Garnwerd aan zee.

Onderhoud

Buiten de reguliere onderhoudswerkzaamheden was in 2025 een bijzonder project het herstellen en weer in werking stellen van een stenzaagmachine. Deze stenzaagmachine heeft bij de Oogstdag 2025 dienst gedaan. Bezoekers van de Oogstdag konden eigen stenen of door het museum aangeboden stenen voor een klein bedrag laten doorzagen om de verborgen binnenkant te ontdekken.

Vrijwilligersbijeenkomst

Elke dinsdag is er naast de algemene werkzaamheden gelegenheid om in de koffiepauze lopende zaken te bespreken en daarover overeenstemming te bereiken. Daarbuiten werd najaar 2025, zoals elk jaar, weer een vrijwilligersbijeenkomst gehouden. Een goed moment om het afgelopen seizoen te evalueren en plannen voor 2026 en verdere toekomst van het museum te bespreken. Als extra inbreng werd een vrijwilliger een inleiding gehouden over oorzaak en gevolgen van de diverse ijstijden en de relatie daarmee met ons museum. Tenslotte werd als opfrismoment nog een opfriscursus reanimeren gegeven.

Financiën

Het Ijstijdenmuseum ontvangt inkomsten uit de entreegelden, verkoop van artikelen uit de museumwinkel, verkoop op beurzen / tentoonstellingen, donateursbijdragen en een bedrag vanuit de jaarlijkse rabobankactie.

Bezoekersaantallen

De entreegelden vormen het overgrote deel van de inkomsten van het museum. De bezoekersaantallen van het Ijstijdenmuseum en De Kruidhof zijn niet te scheiden. Entree wordt betaald aan de gezamenlijke balie.

In 2025 konden we gezamenlijk 12650 betalende bezoekers noteren. Ter vergelijking in 2023, 14150, in 2024, 14230. Oorzaak van het teruglopende bezoekersaantal in 2025 is mogelijk te vinden in de problemen met de horecafunctie van de Kruidhof. Bezoekers konden in 2025 niet het tuincafé terecht.

De hoogte van de afdracht zal in toekomstig overleg met de gemeente Achtkarspelen een belangrijk punt van aandacht zijn evenals het weer in ere herstellen van een aantrekkelijke horecafunctie.

Verantwoording

De jaarrekening en het financieel verslag 2025 is door penningmeester aan het bestuur voorgelegd en door het bestuur en de kascommissie geaccordeerd. De BTW-aangifte wordt in samenwerking met Van der Bijl van voormalig Administratie- & Advieskantoor en de penningmeester verzorgd. Voor verdere informatie over de financiële situatie van het museum verwijzen wij naar elders op onze website.

Externe contacten

Gemeente Achtkarspelen

Natuurmuseum Leeuwarden

De Kruidhof

Stichting Oud Achtkarspelen

Museumfederatie Fryslân

Hunebedcentrum Borger

Observeum Burgum

Noordelijk Archeologisch Depot (NAD Nuis)